

SOUHRNNÁ ZPRÁVA

**VÝLEDKY PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH
CELKŮ ZA ROK 2022**

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

auditor	auditoři, auditorské společnosti
DSO	dobrovolný svazek obcí
DSO/HMP	dobrovolný svazek obcí, jehož členem je HMP
HMP	hlavní město Praha
chyba „B“	chyba a nedostatek podle ustanovení § 10 odst. 3 písm. b) zákona o přezkoumávání
chyba „C“	nedostatek podle ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) zákona o přezkoumávání
IS MPP	Informační systém modul plánování a přezkoumávání
kontrolní řád	zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád)
KÚ	krajský úřad
KVPP	kontrola výkonu přenesené působnosti
KA ČR	Komora auditorů České republiky
MČ HMP	městská část hl. m. Prahy
MF	Ministerstvo financí
MHMP	Magistrát hl. m. Prahy
návrh zprávy	návrh zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření
PH / přezkoumání	přezkoumání hospodaření
přezkoumávající orgán	Ministerstvo financí, krajský úřad, Magistrát hl. m. Prahy
ÚC	územní celek (ÚSC, MČ HMP, DSO, DSO/HMP)
ÚSC	územní samosprávný celek (kraj, HMP, obec [vč. statutárního města, města, městyse])
vyhláška č. 416/2004 Sb.	vyhláška č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), ve znění zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb. a zákona č. 123/2003 Sb.
vyhláška č. 410/2009 Sb.	vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, pro některé vybrané účetní jednotky
vyhláška č. 270/2010 Sb.	vyhláška č. 270/2010 Sb., o inventarizaci majetku a závazků
vyhláška č. 5/2014 Sb.	vyhláška č. 5/2014 Sb., o způsobu, termínech a rozsahu údajů předkládaných pro hodnocení plnění státního rozpočtu, rozpočtů státních fondů, rozpočtů územních samosprávných celků a rozpočtů dobrovolných svazků obcí
zákon č. 563/1991 Sb.	zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví
zákon č. 340/2015 Sb.	zákon č. 340/2015 Sb., o zvláštních podmínkách účinnosti některých smluv, uveřejňování těchto smluv a o registru smluv (zákon o registru smluv)

zákon č. 93/2009 Sb.	zákon č. 93/2009 Sb., o auditorech a o změně některých zákonů (zákon o auditorech)
zákon o finanční kontrole	zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole)
zákon o HMP	zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze
zákon o krajích	zákon č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení)
zákon o obcích	zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení)
zákon o přezkoumávání	zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí
zákon o územních rozpočtech	zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů
zákon o zadávání VZ	zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek
Zpráva	Souhrnná zpráva – výsledky přezkoumání hospodaření územních celků za rok 2022
zpráva o výsledku PH	zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření

Pozn.: uvedené právní předpisy byly aplikovány ve znění účinném pro přezkoumávaný rok 2022

SHRNUTÍ

Přezkoumání hospodaření za rok 2022 bylo provedeno celkově u 7 031 územních celků, z toho 13 krajů, hlavní město Praha, 6 253 měst a obcí, 707 dobrovolných svazků obcí a 57 městských částí hlavního města Prahy. Ze souhrnných údajů poskytnutých krajskými úřady, Magistrátem hl. m. Prahy a z výsledků přezkoumání vykonaných Ministerstvem financí vyplývá, že v roce 2022 došlo oproti roku 2021 k nárůstu celkového počtu zjištěných chyb a nedostatků uvedených v závěrech zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření (dále také „zpráva o výsledku PH“) z 2 801 na 4 092. Zvýšení počtu identifikovaných chyb se týkalo obcí i DSO.

Z informací dostupných Ministerstvu financí vyplývá, že za vyšším počtem zjištěných chyb stojí postupné sjednocování klasifikace zjištěných chyb a nedostatků uváděných ve zprávách z přezkoumání hospodaření.

Detailní přehledy identifikovaných chyb a nedostatků, včetně jejich kategorizace, jsou obsahem kapitoly *II. Výsledky přezkoumání* a souvisejících příloh.

OBSAH

ÚVOD.....	5
I. PROCESNÍ POSTUPY	6
1.1 Zajištění přezkoumání hospodaření územních celků za rok 2022	6
1.2 Procesní postupy při přezkoumávání hospodaření územních celků	8
1.2.1 Plánování přezkoumávání.....	9
1.2.2 Předmět a hlediska přezkoumání.....	10
1.2.3 Proces výběru vzorků a sestavení harmonogramu a programu přezkoumání	11
1.2.4 Dokumenty o výsledcích jednotlivých fází přezkoumání, jejich projednání a uveřejnění.	11
1.2.5 Opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků	14
1.2.6 Přestupky podle zákona o přezkoumávání.....	14
II. VÝSLEDKY PŘEZKOUMÁNÍ	16
2.1 Přezkoumání hospodaření krajů a hlavního města Prahy	17
2.1.1 Přezkoumání hospodaření krajů	17
2.1.2 Přezkoumání hospodaření hlavního města Prahy.....	19
2.2 Přezkoumání hospodaření obcí, městských částí hlavního města Prahy a dobrovolných svazků obcí.....	23
2.3 Výsledky přezkoumání hospodaření územních celků vykonaných auditory	29
III. DOHLED STÁTU NAD PŘEZKOUMÁNÍM HOSPODAŘENÍ	30
3.1 Dozor nad přezkoumáním hospodaření	30
3.2 Kontrola výkonu přenesené působnosti.....	31

ÚVOD

Souhrnná zpráva (dále také „Zpráva“) je tvořena informacemi o procesu a výsledcích přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků (tj. obcí, statutárních měst, měst a městysů, krajů a hl. m. Prahy), městských částí hl. m. Prahy a dobrovolných svazků obcí za rok 2022.

Zpráva je určena příslušným orgánům územních celků a jejich zaměstnancům, kteří se přímo podílí na zajištění přezkoumání, anebo využívají výsledků přezkoumání ve své činnosti, a zároveň zástupcům z řad široké veřejnosti. V části I. této Zprávy jsou popsány nejdůležitější procesní postupy při zajištění a výkonu přezkoumání hospodaření, v části II. jsou pak uvedeny konkrétní výsledky přezkoumání hospodaření územních celků za rok 2022. Část III. této Zprávy obsahuje doplňující informace o dohledu Ministerstva financí nad výkonem přezkoumání provedeným krajskými úřady, Magistrátem hl. m. Prahy a auditory či auditorskými společnostmi.

I. PROCESNÍ POSTUPY

1.1 ZAJIŠTĚNÍ PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH CELKŮ ZA ROK 2022

Přezkoumávání hospodaření územních celků je v souladu s příslušnou legislativou prováděno každoročně. Nejdůležitější zákony, které tvoří legislativní rámec pro výkon přezkoumání hospodaření, jsou uvedeny v příloze č. 1. Územní celky, které podléhají přezkoumání, a kontrolní orgány, které toto přezkoumání realizují, jsou uvedeny v následujícím přehledu v tabulce 1.

Tabulka 1 - Přehled subjektů příslušných k realizaci přezkoumání

Přezkoumávaný ÚC	Přezkoumávající subjekt
Kraj	Ministerstvo financí
Hlavní město Praha	Ministerstvo financí / auditor
Dobrovolný svazek obcí, jehož členem je hl. m. Praha	
Obec	Krajský úřad / auditor
Dobrovolný svazek obcí	
Městská část hl. m. Prahy	Magistrát hl. m. Prahy / auditor

Zdroj: vlastní zpracování

Povinnost zajistit přezkoumání je pro ÚC stanovena v těchto zákonech:

- a) Zákon o obcích, který v § 42 stanoví, že obec (tj. obec, městys, město, statutární město) požádá o přezkoumání svého hospodaření za uplynulý kalendářní rok příslušný krajský úřad, anebo zadá přezkoumání auditorovi. Nepožádá-li obec o přezkoumání hospodaření příslušný krajský úřad, ani nezadá přezkoumání auditorovi, přezkoumá hospodaření obce příslušný krajský úřad. Z uvedeného vyplývá, že o tom, který subjekt bude přezkoumávat hospodaření obce za příslušný rok, rozhoduje výhradně obec. Za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok odpovídá podle ustanovení § 103 odst. 4 písm. a) zákona o obcích starosta obce (primátor statutárního města). Stejnou povinnost, tj. požádat o přezkoumání příslušný krajský úřad, anebo zadat přezkoumání auditorovi, stanoví zákon o obcích v § 53 dobrovolnému svazku obcí, jehož členem není hl. m. Praha. Krajský úřad vykonává přezkoumání v přenesené působnosti.
- b) Zákon o krajích v § 20 stanoví, že hospodaření kraje za uplynulý kalendářní rok přezkoumá Ministerstvo financí, které může přezkoumáním pověřit Generální

finanční ředitelství nebo finanční úřad.¹ Hospodaření kraje nemůže přezkoumávat auditor. Kraje rovněž nezakládají a ani nemohou být členy dobrovolného svazku obcí.

- c) Podle ustanovení § 38 zákona o HMP požádá hl. m. Praha o přezkoumání hospodaření za uplynulý kalendářní rok MF anebo zadá přezkoumání auditorovi. Pokud tak neučiní, přezkoumá jeho hospodaření MF. Podle ustanovení § 72 odst. 3 písm. e) zákona o HMP odpovídá primátor HMP za včasné objednání přezkoumání hospodaření.

V § 38 zákona o HMP je dále stanoveno, že městská část HMP požádá o přezkoumání hospodaření Magistrát HMP anebo jej zadá auditorovi. V případě, že tak neučiní, přezkoumá její hospodaření Magistrát HMP. Za včasné objednání přezkoumání odpovídá ve smyslu ustanovení § 97 zákona o HMP starosta MČ HMP. MHMP vykonává přezkoumání MČ HMP v přenesené působnosti.

Kromě toho zákon o HMP ukládá v § 26 povinnost DSO, jehož členem je HMP, požádat o přezkoumání hospodaření MF, anebo zadat přezkoumání auditorovi. Lze doplnit, že MČ HMP nemůže zakládat DSO a ani nemůže být členem DSO.

- d) Povinnost přezkoumat své hospodaření za uplynulý rok stanoví územním samosprávným celkům a svazkům obcí (DSO) také zákon o územních rozpočtech ve svém ustanovení § 17 odst. 4. V případě nesplnění této povinnosti se ÚSC, DSO nebo městská část HMP dopustí podle ustanovení § 22a odst. 1 písm. i) zákona o územních rozpočtech přestupku, za který lze uložit pokutu do výše 1 000 tis. Kč.

Počty územních celků, které byly přezkoumávány jednotlivými přezkoumávajícími subjekty, jsou uvedeny v následující tabulce 2.

Tabulka 2 - Přehled počtu přezkoumaných ÚC v rozdělení dle přezkoumávajícího subjektu

Přezkoumávající subjekt	Přezkoumávaný subjekt				Celkem
	Kraje a hl. m. Praha	Obce	DSO	MČ HMP	
Krajské úřady	-	5 361	584	-	5 945
MHMP	-	-	-	52	52
Ministerstvo financí	13	-	0	-	13
Auditoři	1	892	123	5	1 021
Celkem ÚC	14	6 253	707	57	7 031

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

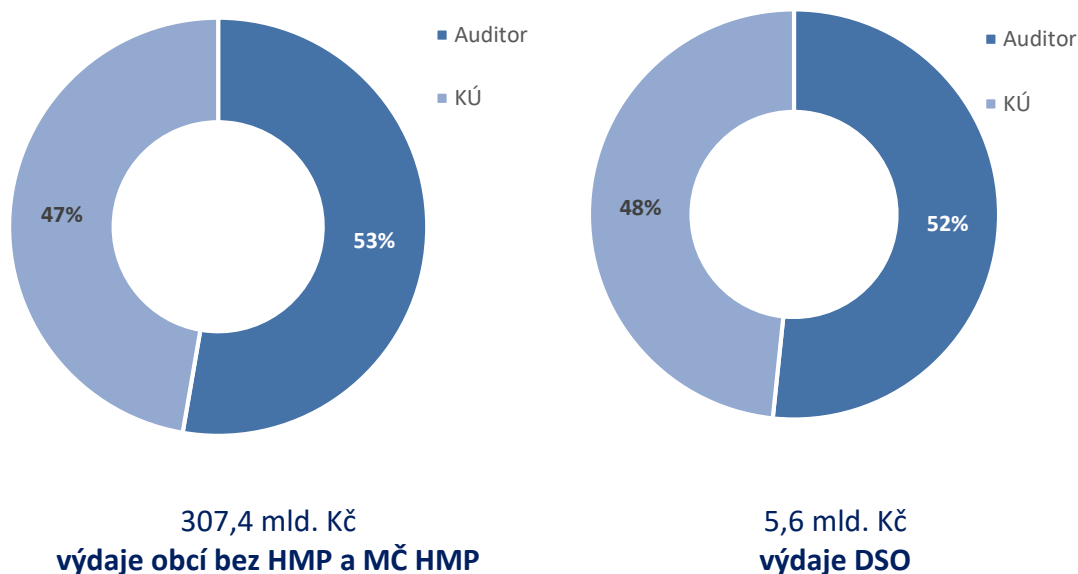
V příloze č. 2 je uvedena struktura obcí včetně městských částí HMP podle počtu obyvatel, které za rok 2022 přezkoumali přezkoumávající orgány a auditoři. Auditoři přezkoumávali převážně hospodaření územních celků s 20 000 a více obyvateli (cca 66 %). Náklady na přezkoumání auditorem hradí ÚSC a DSO ze svých rozpočtových prostředků. Z přehledu počtu přezkoumaných ÚC (tabulka č. 2) a údajů finančního

¹ Od roku 2014 Ministerstvo financí nepověřovalo finanční orgány výkonem přezkoumání hospodaření.

výkazu² plyne, že auditoři vykonali přezkoumání u 14 % obcí, jejichž celkové výdaje, resp. vynaložené peněžní prostředky v roce 2022, činily 162,0 mld. Kč a krajské úřady vykonaly přezkoumání u 86 % obcí, jejichž celkové výdaje v roce 2022 činily 145,3 mld. Kč. Obdobně tomu bylo i u dobrovolných svazků obcí, neboť auditoři vykonali PH u 17 % DSO, jejichž celkové výdaje v roce 2022 činily 2,9 mld. Kč a krajské úřady vykonaly PH u 83 % DSO, jejichž celkové výdaje v roce 2022 činily 2,7 mld. Kč (blíže příloha č. 10).

HMP a DSO České dědictví UNESCO, jehož členem je HMP, zadaly přezkoumání auditorovi.

Graf 1 - Vynaložené peněžní prostředky obcemi (bez HMP a MČ HMP) a DSO v roce 2022 v členění dle subjektu vykonávajícího PH

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP a Centrálním systému účetních informací státu.

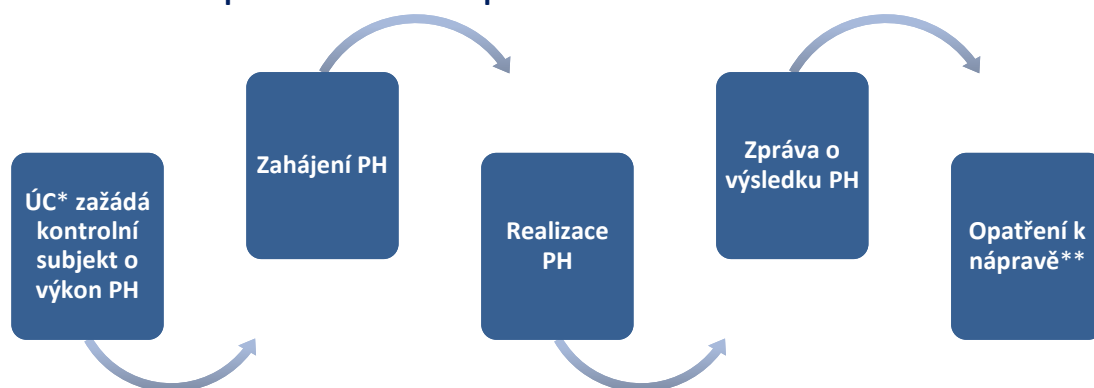
Poznámka: jedná se o výdaje po konsolidaci

1.2 PROCESNÍ POSTUPY PŘI PŘEZKOUMÁVÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH CELKŮ

Procesní postupy pro výkon přezkoumání upravuje primárně zákon č. 420/2004 Sb., o přezkoumávání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, a zákon č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád). Průběh stěžejních procesních úkonů znázorňuje následující obrázek.

² Zdrojem byly výkazy pro hodnocení plnění rozpočtu ÚSC a DSO odeslané do Centrálního systému účetních informací státu, dle vyhlášky č. 5/2014 Sb. Jedná se o výdaje po konsolidaci.

Obrázek 1 - Proces přezkoumávání hospodaření

Zdroj: zákon č. 420/2004 Sb. (vlastní zpracování)

* Poznámka: kromě KÚ, které přezkoumává ze zákona o krajích pouze Ministerstvo financí.

** Poznámka: opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků uvedených ve zprávách o výsledku PH je ÚC povinen přijmout a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech ÚC.

1.2.1 Plánování přezkoumávání

Podle ustanovení § 5 odst. 3 zákona č. 420/2004 Sb. zahajuje přezkoumávající orgán přezkoumání písemným oznámením doručeným ÚC nejpozději pět dnů přede dnem realizace výkonu přezkoumání.

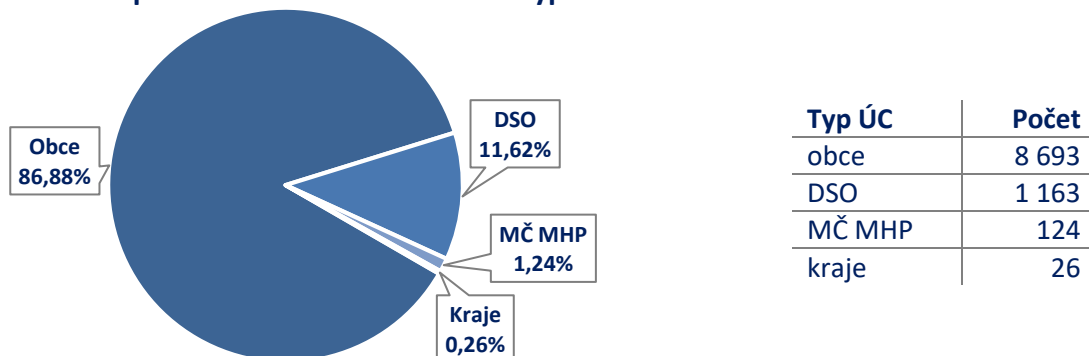
Zákon o územních rozpočtech stanoví v § 17 odst. 5, že zpráva o výsledku PH je součástí závěrečného účtu při jeho projednávání v orgánech ÚC.

Podle příslušných ustanovení uvedených v zákonech o územních celcích³ projednají k tomu kompetentní orgány ÚC závěrečný účet za uplynulý kalendářní rok do 30. června následujícího roku. Přezkoumání územních celků je proto nutné vykonat tak, aby zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření byla orgánům ÚC předána a současně s nimi projednána v takovém termínu, aby mohla být součástí závěrečného účtu a jeho projednání. Proto je nezbytné výkon přezkoumání zodpovědně naplánovat. Zákon o přezkoumávání v § 4 ukládá MF, krajským úřadům a MHMP vypracovat časové plány přezkoumání na období od sestavení plánu do 30. června následujícího roku. Na základě plánu jsou vykonána do konce kalendářního roku dílčí přezkoumání za předchozí část kalendářního roku (například za první pololetí roku). V následujícím roce jsou vykonána přezkoumání za zbývající část předchozího roku a také jednorázová přezkoumání za celý předchozí kalendářní rok. Jednorázová přezkoumání mohou přezkoumávající orgány vykonat podle ustanovení § 4 odst. 5 zákona o přezkoumávání u obcí, které nevykonávají hospodářskou činnost a počet obyvatel přihlášených v obci k trvalému pobytu byl ke dni 1. ledna přezkoumávaného roku menší než 800 osob. Podmínky pro jednorázové přezkoumání za rok 2022 splnilo 3 966 obcí. Krajské úřady využily možnost vykonat jednorázové přezkoumání u 1 027 obcí. U zbývajících 2 939 obcí vykonaly krajské úřady dílčí přezkoumání hospodaření.

³ Jedná se o zákon o obcích, zákon o krajích a zákon o HMP.

V porovnání s údaji uvedenými v Souhrnné zprávě za rok 2021 došlo za rok 2022 k poklesu počtu vykonaných jednorázových přezkoumání u obcí (o 14) a zároveň ke zvýšení počtu provedených dílčích přezkoumání (o 57). Z informací získaných v rámci dohledové činnosti MF u krajských úřadů vyplývá, že řada obcí požaduje provedení dílčího přezkoumání zejména proto, aby mohly ještě v průběhu PH odstranit nebo přijmout příslušné opatření k nápravě nedostatku zjištěných při dílčím přezkoumání.

Graf 2 - Dílčí přezkoumání za rok 2022 dle typu ÚC

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

Výkonem přezkoumání pověří přezkoumávající orgány podle ustanovení § 5 zákona o přezkoumávání své zaměstnance, kteří mají minimálně úplné středoškolské vzdělání, nejméně tříletou praxi v činnosti, která souvisí odborně s předmětem přezkoumání a jsou bezúhonní. K účasti na přezkoumání může přezkoumávající orgán v zájmu dosažení účelu přezkoumání přizvat, ve smyslu ustanovení § 6 kontrolního řádu, fyzickou osobu. Jedná se například o specialisty na určitou přezkoumávanou činnost, případně zpracování odborné analýzy nebo posudku apod.

Přehled o počtu osob pověřených k přezkoumání ÚC za krajské úřady se meziročně za roky 2021 a 2022 významně nezměnil a je uveden v příloze č. 3.

KÚ přezkoumaly za rok 2022 o 6 DSO více než za rok 2021. Počet obcí a MČ HMP přezkoumaných KÚ a MHMP se meziročně nezměnil. Možnost přizvat k přezkoumání hospodaření fyzické osoby využívá KÚ Pardubického kraje, který v roce 2022 požádal o účast na PH sedm přizvaných osob (v roce 2021 přizval osm osob). Oproti roku 2021 KÚ Jihočeského kraje při přezkoumání hospodaření za rok 2022 již přizvané osoby nevyužil.

1.2.2 Předmět a hlediska přezkoumání

Předmětem přezkoumání jsou podle ustanovení § 2 zákona o přezkoumávání údaje o ročním hospodaření územního celku, tvořící součást závěrečného účtu.

Mezi předměty PH, u kterých jsou nejčastěji zjišťovány nedostatky a identifikována rizika v hospodaření ÚC, patří:

- plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků;
- účetnictví;
- zadávání a uskutečňování veřejných zakázek;

- nakládání a hospodaření s majetkem;
- stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi;
- vyúčtování a vypořádání finančních vztahů ke státnímu rozpočtu, k rozpočtům krajů, k rozpočtům obcí, k jiným rozpočtům, ke státním fondům a k dalším osobám.

Předměty jsou ověřovány dle hledisek:

- dodržování právních předpisů;
- účel poskytnuté dotace/návratné finanční výpomoci;
- soulad hospodaření s rozpočtem;
- věcná a formální správnost.

Ve vazbě na dodržování právních předpisů zejména zákona o finanční kontrole je důležité posuzování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti použití veřejných finančních prostředků.

1.2.3 Proces výběru vzorků a sestavení harmonogramu a programu přezkoumání

Přezkoumání se provádí výběrovým způsobem, protože není reálné, vzhledem k objemu operací spadajících do jednotlivých přezkoumávaných předmětů hospodaření, u většiny územních celků provést ověření všech údajů zachycených v příslušných dokladech a dokumentech za přezkoumávaný rok. Celkový soubor operací lze prověřit pouze u těch územních celků, které hospodaří s malým objemem veřejných prostředků a nevlastní rozsáhlý nemovitý a movitý majetek.

Pro účely výběru vzorku lze využít již praxí dlouhodobě uplatňované metody uvedené v auditorských standardech, od statistického vzorkování přes nestatistické metody až po rizikově orientovaný přístup, jehož využití je zdůrazněno ve vydaném Standardu pro výkon přezkoumání hospodaření územních celků. Klíčové je, aby docházelo k zohlednění známých vstupních rizik (například medializace rizikového dodavatelského vztahu, obdržení podnětu od veřejnosti, MF, atd.). Část vzorku může být stanovena na základě největších finančních objemů (jak jednotlivě na položku faktury/smlouvy/zakázky, tak případně souhrnně dle IČO, nebo druhu plnění). Část vzorku může být odvozena od četnosti výskytu určitých rizikových jevů, případně od vysoce specifických a ojedinělých položek, popřípadě náhodným výběrem. Za optimální lze při určení zaměření přezkoumání považovat kombinaci výše uvedených metod. Rozsah a kombinace konkrétního využití metod výběru vzorku je výsledkem odborného úsudku kontrolora provádějícího přezkoumání hospodaření, který v souladu se zásadou přiměřenosti zohlední vstupní informace, své časové možnosti, významnost a rizikovost prověřovaného územního celku.

1.2.4 Dokumenty o výsledcích jednotlivých fází přezkoumání, jejich projednání a uveřejnění

Převážná většina přezkoumání je vykonána formou dílčích přezkoumání. O zjištěných v jednotlivých dílčích přezkoumáních se podle ustanovení § 6 zákona o přezkoumávání pořizují zápisy, s jejichž obsahem je ÚC seznámen za účelem umožnění přijetí opatření k nápravě nedostatků v nich uvedených.

Zákon o přezkoumávání v ustanovení § 6 rovněž ukládá kontrolorům povinnost vypracovat návrh zprávy o výsledku přezkoumání (dále také „návrh zprávy“), který se předává ÚC. I když zákon o přezkoumávání výslovně neuvádí požadavky na obsah návrhu zprávy, lze přiměřeně použít ustanovení § 10 zákona o přezkoumávání, který stanoví náležitosti zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření. ÚC má možnost podat přezkoumávajícímu orgánu k návrhu zprávy stanovisko, v němž může uplatnit námítky proti jejímu obsahu, respektive proti zjištění. Uplatní-li územní celek námítky, přezkoumávající orgán je prověří a závěry z tohoto prověření předá ÚC a projedná je s ním.

Výsledným dokumentem z přezkoumání je podle ustanovení § 10 zákona o přezkoumávání zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření ÚC. Ustanovení § 10 zákona o přezkoumávání stanoví, že zpráva o výsledku PH nahrazuje protokol o kontrole podle kontrolního řádu a zpracovává se na základě výsledků jednorázového přezkoumání, anebo na základě zápisů z dílčích přezkoumání. Současně stanoví požadavky na obsah zprávy o výsledku PH, která kromě náležitostí upravených v ustanovení § 12 kontrolního řádu pro protokol o kontrole musí obsahovat i další informace uvedené v § 10 zákona o přezkoumávání, mezi ně po věcné stránce patří:

- popis zjištěných chyb a nedostatků včetně uvedení povinností, stanovených právními předpisy, nebo jiných hledisek přezkoumání, které nebyly dodrženy;
- označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání;
- závěr z přezkoumání, který musí obsahovat vyjádření, zda při přezkoumání:
 - nebyly zjištěny chyby a nedostatky, nebo
 - byly zjištěny chyby a nedostatky, které nemají závažnost nedostatků uvedených pod písmenem c), anebo
 - byly zjištěny nedostatky spočívající v:
 - porušení rozpočtové kázně nebo ve spáchání přestupku podle zákona upravujícího rozpočtová pravidla územních rozpočtů;
 - neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví;
 - pozměňování záznamů nebo dokladů v rozporu se zvláštními právními předpisy;
 - porušení povinností nebo překročení působnosti územního celku stanovených zvláštními právními předpisy;
 - neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky;
 - nevytvoření podmínek pro přezkoumání podle kontrolního řádu, znemožňující přezkoumat předměty přezkoumání ze stanovených hledisek;
- upozornění na případná rizika, která lze dovodit ze zjištění podle odstavce 2 písm. b)⁴ a která mohou mít negativní dopad na hospodaření územního celku v budoucnosti;

⁴ V ustanovení § 10 odst. 2 písm. b) zákona o přezkoumávání je uvedeno „Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření kromě náležitostí stanovených kontrolním řádem pro protokol o kontrole musí obsahovat popis zjištěných chyb a nedostatků včetně uvedení povinností, stanovených zvláštními právními předpisy, nebo jiných hledisek přezkoumání, které nebyly dodrženy.“.

- uvedení podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku a podílu zastaveného majetku na celkovém majetku územního celku;
- výrok o tom, že dluh územního celku nepřekročil 60 % průměru jeho příjmů za poslední čtyři rozpočtové roky; v opačném případě se uvede, o kolik jeho dluh překročil průměr jeho příjmů.

Povinnou přílohou zprávy o výsledku PH je i stanovisko ÚC k návrhu zprávy o výsledku PH, pokud bylo příslušnému kontrolorovi doručeno. Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření se podle ustanovení § 11 zákona o přezkoumávání projednává u obce/města se starostou, u statutárního města s primátorem, u hlavního města Prahy s primátorem hlavního města, u kraje s hejtmanem kraje, u dobrovolného svazku obcí s osobou určenou stanovami dobrovolného svazku obcí a předá se jim její stejnopis.

Auditor se při výkonu přezkoumání řídí ustanoveními § 2 (předměty přezkoumání), § 3 (hlediska přezkoumání) a § 10 (zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti) zákona o přezkoumávání. Při přezkoumání postupuje auditor podle zákona upravujícího auditorskou činnost⁵ a auditorského standardu Komory auditorů ČR č. 52. To se vztahuje i na projednání zprávy o výsledku PH, při kterém se řídí ustanovením o projednání zprávy o ověření účetní závěrky podle zákona upravujícího auditorskou činnost obdobně.

Stejnopis zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření vykonaného auditorem předá ÚC příslušnému přezkoumávajícímu orgánu (MF, krajskému úřadu, Magistrátu HMP) do 15 dnů po jejím projednání v orgánech územního celku.

Požadavky na zveřejňování zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření jsou upraveny v zákoně o územních rozpočtech. Tento zákon stanoví v § 17 odst. 6 pro ÚC povinnost zveřejnit zprávu o výsledku PH spolu s návrhem závěrečného účtu na internetových stránkách a na úřední desce, a to nejméně 15 dnů přede dnem zahájení jeho projednávání na zasedání zastupitelstva. Na internetových stránkách zveřejní ÚC podle ustanovení § 17 odst. 8 zákona o územních rozpočtech do 30 dnů ode dne jeho schválení závěrečný účet spolu se zprávou o výsledku PH a na úřední desce současně oznámí, kde je zveřejněn v elektronické podobě a kde je možné nahlédnout do jeho listinné podoby. Tímto způsobem musí být zpřístupněn až do schválení závěrečného účtu za následující rok. Nezveřejněním návrhu závěrečného účtu nebo závěrečného účtu se dopustí ÚC přestupku podle ustanovení § 22a zákona o územních rozpočtech, za který mu může být uložena pokuta do 1 000 tis. Kč.

Nesplnění výše uvedených zveřejňovacích povinností bylo zjištěno jedenácti krajskými úřady v celkem 71 případech u 66 obcí (pět obcí nesplnilo povinnost zveřejnit v souladu se zákonem o územních rozpočtech jak návrh závěrečného účtu, tak závěrečný účet včetně zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření). MHMP obdobné porušení zjistil a uvedl ve zprávách o výsledku PH u dvou MČ HMP.

⁵ Zákon č. 93/2009 Sb.

1.2.5 Opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků

ÚC je povinen podle ustanovení § 13 zákona o přezkoumávání přijmout opatření k nápravě zjištěných chyb a nedostatků uvedených

- v zápisu z dílčího přezkoumání, a to bezodkladně poté, co byl s nimi seznámen, a podat o tom informaci, vč. informace o jejich splnění, přezkoumávajícímu orgánu při konečném přezkoumání;
- ve zprávě o výsledku PH zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem a podat o tom písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu nejpozději do 15 dnů po projednání této zprávy spolu se závěrečným účtem v orgánech ÚC.

ÚC je dále povinen v informacích uvést lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření, a v této lhůtě příslušnému přezkoumávajícímu orgánu výše uvedenou zprávu zaslat. Přezkoumávající orgány jsou oprávněny kontrolovat plnění přijatých opatření. Kontroloři se při kontrole plnění opatření řídí ustanoveními kontrolního řádu.

KÚ a MHMP uvedly v závěru zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření ÚC za rok 2022 celkem 323 neodstraněných chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání hospodaření v předchozích obdobích (viz přílohy č. 7a, 7b). Vývoj počtu nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející období za léta 2020 až 2022 je uveden v příloze č. 4a a v příloze č. 4b.⁶

Z údajů uvedených v přílohách vyplývá, že nejvíce případů porušení bylo zjišťováno při přezkoumání za roky 2020 – 2022 v oblasti účetnictví, dále nedodržování příslušných ustanovení zákona o obcích, územních rozpočtech a zákona o zadávání VZ. Při přezkoumání za rok 2022 došlo ke skokovému růstu zjištěných případů porušování zákona o obcích. Zatímco za přezkoumávaný rok 2020 bylo uvedeno ve zprávách 296 případů porušení tohoto zákona a za rok 2021 to bylo 270 případů, tak za rok 2022 bylo zjištěno a do zpráv uvedeno 1090 případů.

K tomu viz dále níže kapitoly 2.1 a 2.2.

1.2.6 Přestupky podle zákona o přezkoumávání

Územní celek se podle ustanovení § 14 zákona o přezkoumávání dopustí přestupku tím, že:

- do 15 dnů ode dne projednání zprávy o výsledku PH auditorem v orgánech ÚC nepředá její stejnopis příslušnému přezkoumávajícímu orgánu;
- do 15 dnů po projednání zprávy o výsledku PH zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem

⁶ Příloha č. 4a uvádí zjištěné případy porušení vybraných právních předpisů, které jsou uvedeny v závěru zpráv o výsledcích přezkoumání ÚC. V Příloze č. 4b jsou uvedena všechna porušení vybraných právních předpisů, která byla zjištěna v průběhu celého procesu přezkoumání (při dílčích přezkoumání a konečném přezkoumání).

- a. nepřijme opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření nebo v zápise z dílčího přezkoumání, anebo
 - b. o tom nepodá písemnou informaci příslušnému přezkoumávajícímu orgánu;
- v informaci o přijetí opatření k nápravě chyb a nedostatků uvedených ve zprávě o výsledku PH zpracované přezkoumávajícím orgánem, nebo auditorem neuvede lhůtu, ve které podá příslušnému přezkoumávajícímu orgánu písemnou zprávu o plnění přijatých opatření;
 - neposkytne auditorovi na jeho žádost veškeré jím vyžadované doklady, jiné písemnosti, informace nebo vysvětlení podle kontrolního řádu.

Za přestupek lze podle ustanovení § 14 odst. 2 citovaného zákona uložit pokutu do 50 000 Kč. Přestupky podle ustanovení § 15 zákona o přezkoumávání projednává přezkoumávající orgán a pokuty vybírá a vymáhá orgán, který je uložil.

Podle údajů z přehledů porušení zaslaných jednotlivými KÚ a MHMP se 124 ÚC dopustilo 130 přestupků podle ustanovení zákona o přezkoumávání. Z toho se v 8 případech ÚC dopustily přestupku podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. a)⁷ a ve 122 případech přestupku podle ustanovení § 14 odst. 1 písm. b)⁸.

⁷ Do 15 dnů ode dne projednání zprávy o výsledku PH auditorem v orgánech územního celku nepředaly ÚC stejnopis příslušnému přezkoumávajícímu orgánu podle § 12 odst. 2 zákona o přezkoumávání.

⁸ Územní celek nepřijal do 15 dnů od projednání zprávy o výsledku PH opatření k nápravě chyb a nedostatků nebo o tom nepodal v uvedené lhůtě příslušnému krajskému úřadu písemnou informaci.

II. VÝSLEDKY PŘEZKOUMÁNÍ

Územní celky hospodařily v přezkoumávaném období s uvedenými rozpočtovými veřejnými prostředky:

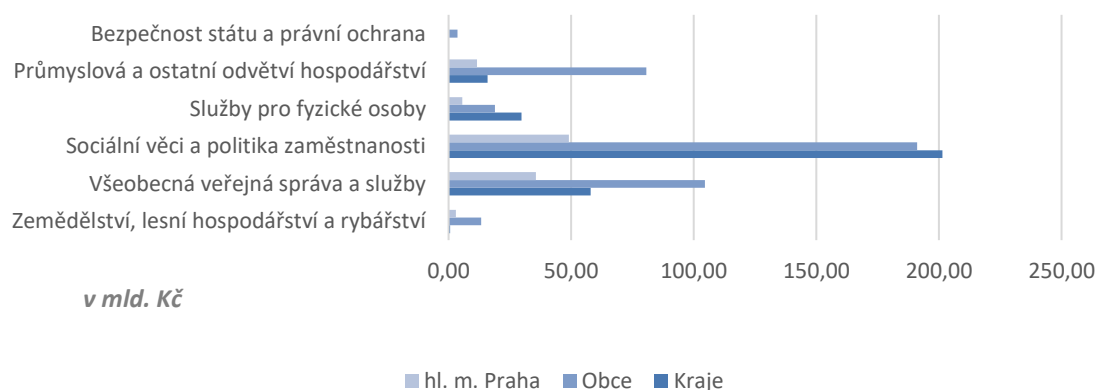
Tabulka 3 - Vybrané údaje o hospodaření územních rozpočtů v mld. Kč

Ukazatel		Kraje	obce	Hl.m.Praha	DSO
Příjmy		549,21	751,49	360,64	7,76
v tom:	daňové	91,56	215,22	80,46	0,00
	nedaňové	10,24	40,82	6,82	1,68
	kapitálové	0,48	9,38	0,34	0,01
	transfery	446,92	486,07	273,01	6,06
Výdaje		541,55	741,66	345,13	8,00
v tom:	běžné	504,45	644,83	320,33	4,19
	kapitálové	37,11	96,83	24,79	3,81
Výsledek hospodaření (před konsolidací)		7,66	9,83	15,51	-0,24

Zdroj: vlastní zpracování z údajů finančního výkazu

Poznámka: příjmy a výdaje jsou uvedeny před konsolidací

Graf 3 - Výdaje obcí, krajů a HMP v odvětvovém členění

Zdroj: vlastní zpracování z údajů finančního výkazu⁹

Tabulka 4 - Výdaje DSO v odvětvovém členění

Výdaje dle odvětví	v mil. Kč
Výdaje dle odvětví	5 557,50
v tom:	
Všeobecná veřejná správa a služby	4 021,72
Sociální věci a politika zaměstnanosti	1 182,33
Průmyslová a ostatní odvětví hospodářství	305,71
Služby pro obyvatelstvo	25,84
Bezpečnost státu a právní ochrana	19,80
Zemědělství, lesní hospodářství a rybnářství	2,10

Poznámka: výdaje jsou uvedeny po konsolidaci

Zdroj: vlastní zpracování z údajů finančního výkazu

⁹ Uvedeny výdaje po konsolidaci.

2.1 PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ KRAJŮ A HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY

2.1.1 Přezkoumání hospodaření krajů

Ministerstvo financí vykonalo v souladu s ustanovením § 4 odst. 4 zákona o přezkoumávání ve dvou dílčích přezkoumáních přezkoumání hospodaření za rok 2022 u třinácti krajů. HMP a dobrovolný svazek obcí, jehož členem je HMP, zadaly přezkoumání auditorovi, který jej také vykonal.

Dílčí přezkoumání byla zahájena ve 3. čtvrtletí roku 2022 a ukončena ve 2. čtvrtletí roku 2023.

Přehled chyb a nedostatků za rok 2022 zjištěných MF v hospodaření krajů, včetně porovnání s počty chyb a nedostatků za léta 2020 až 2022, je uveden v následující tabulce č. 5.

Tabulka 5 - Chyby a nedostatky zjištěné z úrovně MF v hospodaření krajů

Přezkoumání	Přezkoumávaný rok		
	2020	2021	2022
1. dílčí	13	8	21
2. dílčí	15	7	8
Celkem	28	15	29

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

Ministerstvo financí při přezkoumání hospodaření krajů za rok 2022 zjistilo chyby a nedostatky zejména v nedodržení:

- a) zákona o finanční kontrole a vyhlášky 416/2004 Sb., např.: neprovedení řídicí kontroly před vznikem a po vzniku závazku orgánu veřejné správy, a tedy nebylo dosaženo jednoho z hlavních cílů finanční kontroly spočívajícího v prověření hospodárného, efektivního a účelného výkonu veřejné správy, neboť:
 - příkazce operace dostatečně neprověřil v rámci předběžné řídicí kontroly po vzniku závazku skutečnosti, které byly rozhodné pro vynaložení výdajů, zda všechny fakturované práce byly provedeny a odsouhlasil úhradu faktury v plné výši, ačkoliv některé práce dodavatel nerealizoval; v dalším případě neověřil, zda vyfakturované částky za plnění odpovídaly výši, která byla dohodnuta ve smlouvě (objednávce);
 - nebyl dostatečně nastaven vnitřní kontrolní systém, protože nebyla nastavena jednoznačná kritéria pro rozhodování, včetně vymezení kompetencí a odpovědností pro řešení finančních postihů ve smyslu vnitřního předpisu;
 - příkazce operace při předběžné kontrole při řízení veřejných výdajů po vzniku závazku neprověřil skutečnosti, které byly rozhodné pro vynaložení výdajů, a nezajistil prověření podkladů připravovaných operací, které tyto operace v případech zjištění nedostatků pozastaví až do doby jejich odstranění, např. v případě neoprávněné fakturace nájemného za operativní leasing za vozidla;

- b) zákona o územních rozpočtech spočívající:
- v poskytnutí dotace bez žádosti dle § 10a odst. 3;
 - v nedodržení stanovené doby pro zveřejnění návrhu závěrečného účtu tím, - že nebyl zveřejněn až do zveřejnění závěrečného účtu;
 - v neuveřejnění dotačního programu na úřední desce v zákonem stanovené lhůtě, čímž mohlo dojít k částečnému omezení okruhu potenciálních žadatelů o dotaci;
- c) zákona č. 340/2015 Sb., spočívajícího:
- v neuveřejnění smluv (objednávek) v registru smluv; v termínu a způsobem stanoveným v tomto zákoně v důsledku čehož jsou smlouvy neúčinné, nebo i neplatné (zrušené od počátku jejich uzavření) a plnění z těchto smluv je plněním bez právního důvodu;
- d) zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, (dále také „zákon o zadávání VZ“) např. tím, že kraj:
- porušil § 6 odst. 1 a odst. 2, tj. zásadu transparentnosti a rovného zacházení při zadávání veřejných zakázek malého rozsahu (dále také „VZMR“ a to tím, že nestanovil způsob hodnocení nabídek srozumitelně a přesně, na dotaz uchazeče o VZMR reagoval nerelevantní a zavádějící odpovědí a hodnotil navzájem nesrovnatelné nabídky;
 - kraj uzavřel smlouvu o spolupráci s uchazečem vybraným prostřednictvím institutu koncese malého rozsahu dle § 178 na poskytování služeb v oblasti letecké dopravy. V uvedeném případě se však jednalo o nezákonné poskytnutí veřejné podpory z prostředků rozpočtu kraje;
 - neodeslal oznámení o výsledku zadávacího řízení u nadlimitní veřejné zakázky ve stanoveném termínu;
- e) zákona o krajích, tím, že:
- orgán kraje (rada kraje), který k tomu nebyl příslušný, rozhodl o poskytnutí návratné finanční výpomoci v jednotlivém případě nad 200 000 Kč příspěvkovým organizacím, které zřídil;
 - zastupitelstvo kraje nerozhodlo v souladu se zákonem o zrušení školské příspěvkové organizace;
 - v souvislosti s výše uvedeným pochybením při rušení školské příspěvkové organizace a jejím převedením na obec kraj nezajistil a neprovedl úkony související s procesem zrušení (například zrušení bankovních účtů, ukončení odběratelských a dodavatelských smluv ke dni zrušení organizace a další);
 - majetek kraje nebyl využíván v souladu s ustanovením § 17 odst. 1 hospodárně;
 - podle ustanovení § 17 odst. 7 trvale nesledoval, zda dlužníci plní včas a řádně své závazky, protože neuplatnil po nájemci smluvní pokutu ve výši 280 000 Kč za úhradu nájemného po lhůtě splatnosti;

- f) zákona č. 563/ 1991 Sb., o účetnictví, a Českých účetních standardů např. tím, že
- nevyhotovil účetní doklady bez zbytečného odkladu po zjištění skutečností, které se jimi zachycují;
 - nebyl dodržen okamžik uskutečnění účetních případů u dodatečně zaúčtovaných transferů.

Další chyby a nedostatky dle § 10 odst. 3 písm. b) zákona o přezkoumávání zjištěné v hospodaření krajů z úrovně MF spočívaly např.:

- v nedodržení vnitřních předpisů při zadávání veřejných zakázek, které spočívalo v tom, že nebyly v interních dokumentech uváděny všechny údaje požadované těmito vnitřními předpisy;
- v neprůkazném provedení předběžné řídicí kontroly ve smyslu vnitřního předpisu kraje – Oběh účetních dokladů účetní jednotky;
- v nevyhotovení potřebných dokumentů s údaji, které byly požadovány vnitřním předpisem Směrnicí při přípravě nových projektů.

V souladu s požadavkem ustanovení § 10 odst. 4 písm. a) zákona o přezkoumávání upozornilo MF kraje na případná rizika, která lze dovodit ze zjištění a která mohou mít negativní dopad na hospodaření kraje v budoucnosti. Mezi těmito riziky lze uvést např. riziko:

- možných soudních sporů v důsledku nevyřádkování smluvních vztahů příspěvkové organizace (dále také „PO“) ke dni zrušení;
- neoprávněného čerpání peněžních prostředků kraje školskou PO;
- krácení příjmů kraje souvisejících s užíváním nemovitostí, které kraj zapůjčil školské PO;
- neplatnosti právních úkonů uzavřených krajem v zastoupení neoprávněnou osobou;
- úhrady faktur na základě chybných podkladů, které nebyly zjištěny při provádění předběžné kontroly při řízení výdajů po vzniku závazků;
- nevhodného vynaložení veřejných prostředků v souvislosti s nezveřejněním objednávek v registru smluv, neboť zjednávání nápravy uzavřením dohod narovnání je zpravidla personálně a administrativně náročné;
- nedostatečně nastaveného vnitřního kontrolního systému při zajištění předběžné řídicí kontroly při řízení veřejných výdajů před vznikem závazku u výdajových operací, které jsou realizovány bez uzavření smlouvy, a neověřování, zda budoucí výdaj schválil k tomu příslušný orgán kraje.

2.1.2 Přezkoumání hospodaření hlavního města Prahy

Hlavní město Praha zadalo přezkoumání hospodaření za rok 2022 auditorovi. Výsledky přezkoumání jednotlivých městských částí za rok 2022 jsou uvedeny v dalších částech této Zprávy (část 2.2 Přezkoumání hospodaření obcí, městských částí hlavního města Prahy a dobrovolných svazků obcí a část 2.3 Výsledky přezkoumání hospodaření územních celků vykonaných auditory).

Při přezkoumání hospodaření vlastního hl. m. Prahy byly zjištěny nedostatky uvedené v ustanovení § 10 odst. 3 písm. c) zákona o přezkoumávání, spočívající zejména v:

- neúplnosti, nesprávnosti nebo neprůkaznosti vedení účetnictví;

- neodstranění nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky.

Jedná zejména o tyto nedostatky¹⁰:

Dlouhodobý nehmotný majetek

Inventarizací majetku evidovaného odborem hospodaření s majetkem („HOM“) se nepodařilo dohledat majetek za 359 mil. Kč, o němž je účtováno na účtech č. 013, 014,¹¹ a naopak byl zjištěn přebytek dalšího majetku ve výši 485 milionů Kč (účty 018, 019, 022, 028¹²). Rozdíl je odůvodňován zejména přechodem ze systému evidence dlouhodobého nehmotného a movitého majetku ze systému EMA na GINIS MAJ, čímž docházelo k administrativním chybám, duplicitám a vzniku "hromadných" inventárních čísel, jejichž obsah, již dnes nelze přesně identifikovat.

Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek

Inventarizace účtu 041 0000 – *Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek* neobsahuje informace o aktuálním stavu investičních akcí, tedy v jaké fázi pořízení se momentálně nacházejí, zda jsou fakticky využívány a měly by být již účetně zařazeny do užívání a odepisovány, nebo zda se nejedná o zmařenou investici, která již nebude realizována¹³. Auditor ve zprávě dále uvádí, že lze důvodně předpokládat, že jednotlivé projekty již měly být zařazeny do užívání a odepisovány, případně odepsány jako zmařená investice. Vzhledem k tomu, že auditorovi nebyly předloženy podklady, které by tento předpoklad vyvrátily, a to ani z části, může míra nadhodnocení dosahovat v krajním případě až hodnoty celého zůstatku účtu 0410000 evidovaného Odborem informatických činností, který k 31.12.2022 u daných položek činil 318 mil. Kč. Přesnou výši nadhodnocení majetku k rozvahovému dni nelze s ohledem na výše uvedené kvantifikovat.

Dlouhodobý hmotný majetek/Movité věci

Na syntetickém účtu 022 – *Samostatné hmotné movité věci a soubory movitých věcí* je veden majetek ve výši 106 mil. Kč bez inventárního čísla, neboť nebyl podepsán protokol o převzetí, a tedy nebylo zahájeno odepisování majetku.

Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek

K rozvahovému dni 31. 12. 2021 na účtu 042 – *Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek* účetního střediska MHMP evidovaného odborem sociálních věcí jsou uvedeny dva rozpracované projekty týkající se nemovitého majetku v celkové výši 17 mil. Kč. V porovnání s roky 2014 až 2021 nedošlo k žádné změně. Dále je na tomto účtu evidováno několik rozpracovaných projektů týkajících se movitého a nemovitého majetku vedeného na účetním středisku MHMP – odboru služeb

¹⁰ Zdrojem pro popis chyb a nedostatků je zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření hlavního města Prahy za rok 2022, kterou vypracovala auditorská společnost Nexia AP, a. s. Částky byly zaokrouhleny.

¹¹ 013 - Software, 014 - Ocenitelná práva.

¹² 018 – Drobný dlouhodobý nehmotný majetek, 019 – Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek, 022 – Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí, 028 – Drobný dlouhodobý hmotný majetek.

¹³ Zůstatek tohoto účtu ve výši 366 mil. Kč týkající se střediska odboru informatických činností se téměř nezměnil od zůstatku k 31. 12. 2021, který je shodný se stavem k 31. 12. let 2017 až 2020.

minimálně ve výši 84 mil. Kč. S ohledem na skutečnost, že se jedná o projekty, které byly ve fázi rozpracovanosti již k 31. 12. 2016 (zůstatek účtu 042 však k 31. 12. 2022 ještě zvýšil o nové projekty), lze důvodně předpokládat, že se jedná o majetek, který je již fakticky využíván a měl by být účetně zařazen do užívání a odepisován, nebo se jedná o zmařenou investici, která již nebude realizována. Podle zprávy auditora může míra nadhodnocení tohoto majetku činit k 31. 12. 2022 u výše uvedených případů až 101 mil. Kč.

Pohledávky a opravné položky k pohledávkám

Auditor ve své zprávě konstatuje následující zjištění:

Účet 311 - Odběratelé

Při ověřování inventurních soupisů pohledávek vedených na účtu 311 - Odběratelé bylo zjištěno, že jsou součástí některých soupisů i záporné částky, představující závazky. Lze tedy předpokládat, že jsou přeplatky vykázány i na dalších soupisech pohledávek vedených na účtu 311 - Odběratelé. Mělo by tak dojít k přeúčtování na závazkový účet, aby nedocházelo ke kompenzaci a podhodnocení závazků a pohledávek. Záporné částky jsou v řádu tisíců. Inventurní soupis správcovské společnosti zahrnuje nevyjasněné položky z let 1998 až 2003. Např. položku „Inventarizační rozdíl za nájemné dle operativní evidence“ ve výši 3 519 tis. Kč nebo položku „Nevyúčtované náklady na služby na nájemníky z roku 1998“ celkem v hodnotě 3 873 tis. Kč. U pohledávek, které jsou promlčené nebo nevymahatelné, by mělo dojít k odpisu a k zaevidování na podrozvahových účtech.

Na zmíněném vzorku tak byla zjištěna nesprávnost spočívající v nadhodnocení pohledávek a nadhodnocení vlastního kapitálu ve výši 7 392 tis. Kč.

Na analytickém účtu 311 0014 - nájemné-pohledávky po zrušených právnických osobách na středisku Zdaňovaná činnost jsou evidovány pohledávky za zrušenými právnickými osobami. Ve většině případů se jedná o pohledávky např. z roku 1995 a 2004. V součtu je evidováno těchto pohledávek v hodnotě 11 902 tis. Kč. Jelikož dlužníci neexistují a ve většině případů už tedy není možné vymožení dlužných částek, měly by být tyto pohledávky odepsány.

K rozvahovému dni 31. 12. 2022 tak byly nadhodnoceny pohledávky a vlastní kapitál ve výši 11 902 tis. Kč.

Účet 192 - Opravné položky k jiným pohledávkám z hlavní činnosti

Při kontrole výpočtu opravných položek podle dle § 65 odst. 6 vyhlášky 410/2009 Sb. u pohledávek evidovaných pod VS 5208000001 vůči Správě služeb hl. m. Prahy (dále také „SSHMP“) za odtahy na analytickém účtu 315 0052 bylo zjištěno, že tvorba opravných položek je v rozporu s věkovou strukturou pohledávek, zjištěnou při inventarizaci u SSHMP. Částka zůstatku účtu 315 0052 obsahuje pohledávky ve výši 187 938 tis. Kč. Z celkových 187 938 tis. Kč pohledávek vedených SSHMP bylo 161 mil. Kč splatných do konce roku 2019, měly by k nim tedy být vytvořeny opravné položky ve 100% výši. Pouze ke zbývajícím 27 mil. Kč by měly být tvořeny opravné položky nižšími sazbami. Vzhledem k neexistenci údajů o pohledávkách po splatnosti v intervalech 90 dní, lze pouze přibližně odhadnout výši opravných položek na 13 mil. Kč. Proti odhadovaným 174 mil. Kč jsou skutečně vytvořené opravné položky ve výši 123 mil. Kč, tedy o 51 mil. Kč nižší.

V důsledku nedostatečné tvorby opravných položek k jiným pohledávkám z hlavní činnosti jsou nadhodnocena aktiva a vlastní kapitál HMP k rozvahovému dni o odhadovanou částku 51 mil. Kč.

Podrozvahová evidence

Účet 905 - Vyřazené pohledávky

Na účetním středisku hlavní činnosti MHMP jsou v inventurním soupisu uvedeny jednotlivé zůstatky pouze souhrnně, dle zůstatků na podrozvahových účtech v rozdělení dle příslušných odborů. Jednotlivé předložené sestavy neobsahují náležitosti stanovené zákonem o účetnictví v § 30 odst. 7. K vyřazeným pohledávkám evidovaným na účtu 905 byl předložen soupis těchto pohledávek pouze za odbor hlavní příjmy. Tyto pohledávky jsou v celkové hodnotě 33 040 tis. Kč. Jedná se o pohledávky z titulu pokut. Dle doloženého seznamu ale není patrné, z jakého období pohledávky jsou, ani není přesně znám titul jejich vzniku.

Inventarizace majetku a závazků

Inventurní soupisy v mnoha případech neobsahují veškeré náležitosti dle § 29 a 30 zákona č. 563/1991 Sb. a § 8 vyhlášky č. 270/2010 Sb. Zejména chybí konkrétní označení účtu, který je inventarizován, jména členů komise, jejich podpisy, datum zahájení a datum ukončení inventury. Nejsou zpracovány rekapitulace inventurních soupisů za daný účet (pouze dílčí) tak, aby jejich součet odpovídal stavu konkrétního účtu v hlavní knize účetní jednotky. Není prokázáno, že byla zinventarizována celá výše zůstatku účtu.

Inventurní soupisy obsahují v převážné většině pouze konečnou částku, ale není doložen rozpis, z čeho se konečný zůstatek skládá. Nejsou v mnoha případech ani přiloženy podklady, dle kterých byl stav účtu inventarizován. V případě jedné správcovské společnosti nebyly předloženy inventurní soupisy pohledávek na účtu 311 - Odběratelé a účtu 194 - Opravné položky.

Inventury tedy neplní zcela svůj účel, tj. faktické ověření a prokázání skutečného stavu majetku a závazků.

Auditor ve zprávě o výsledku PH upozornil na následující riziko, které může mít negativní dopad na hospodaření vlastního hl. m. Prahy v budoucnosti. Toto riziko se týká soudních sporů a auditor je ve zprávě definuje:

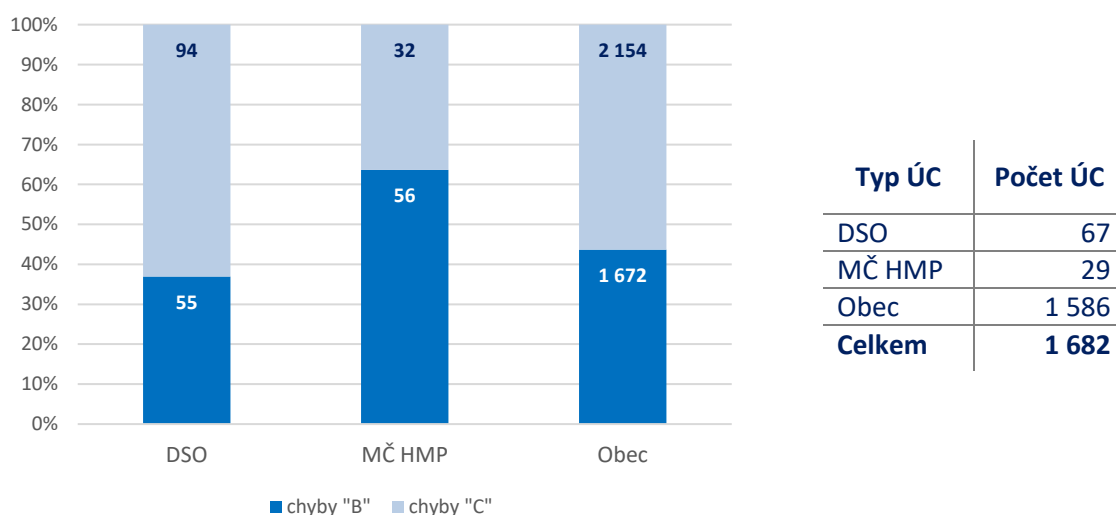
Dle interní směrnice má HMP stanovenou hranici významnosti pro účtování o rezervách ve výši 50 mil. Kč, přičemž pro případy, kdy není splněna hranice významnosti nebo následek v podobě budoucí ztráty je spíše pravděpodobný než nepravděpodobný, má být účtováno o budoucím riziku prostřednictvím podrozvahových účtů. Přestože HMP se nachází v pozici strany žalované u řady soudních sporů (včetně rozhodčích řízení) a to i významných z hlediska potenciálního negativního dopadu na hospodaření HMP, na tyto soudní spory nebylo v účetnictví HMP reagováno ani tvorbou rezervy, ani účtováním podmíněného závazku z titulu soudního sporu na podrozvahové účty.

2.2 PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ OBCÍ, MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY A DOBROVOLNÝCH SVAZKŮ OBCÍ

Za rok 2022 vykonaly přezkoumání hospodaření ÚC krajské úřady u 5 361 obcí a 584 DSO. MHMP přezkoumal hospodaření 52 MČ HMP.

KÚ a MHMP bylo zjištěno celkem 5 298 chyb a nedostatků. Ve zprávách KÚ a MHMP uvedly, že v průběhu přezkoumání územní celky napravily 1 235 chyb a nedostatků (23 %), takže do závěrů zpráv o výsledcích přezkoumání hospodaření uvedly 4 063 chyb a nedostatků, viz graf 3. V porovnání s rokem 2021 bylo v závěru zpráv o výsledku PH za rok 2022 uvedeno o 1 215 nedostatků více. Přes tuto skutečnost stále dochází k tomu, že do závěrů zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření nejsou v souladu s ustanovením § 10 odst. 1 zákona č. 420/2004 Sb. uváděny veškeré chyby a nedostatky identifikované v rámci celého procesu přezkoumání hospodaření.

Graf 4 - Počet chyb v rozdělení dle závažnosti uvedených ve zprávách o výsledku PH u jednotlivých typů ÚC

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

Graf 3 uvádí počet územních celků, u nichž byly přezkoumáním hospodaření za rok 2022 zjištěny chyby „B“ a chyby „C“, které nebyly napraveny v průběhu přezkoumání.

Počet územních celků, které mají chyby uvedené v závěru zprávy o výsledku PH, činil v roce 2021 celkem 1 244 a v roce 2022 se zvýšil na 1 682. Obdobně tomu bylo u chyb zjištěných a uvedených do závěru zprávy o výsledku PH, a jejich počet se zvýšil z 2 786 (rok 2021) na 4 063 (rok 2022). Procentní podíl chyb připadající na jednotlivé typy ÚC se významně meziročně nezměnil. V přílohách č. 5a a 5b jsou uvedeny podrobnější údaje o vývoji počtu chyb „B“ a „C“ za roky 2020 až 2022. Příloha č. 5a uvádí vývoj celkového počtu chybujících ÚC a počtu chyb uvedených v závěru zprávy o výsledku PH, podle druhu ÚC za léta 2020 až 2022. Příloha č. 5b pak uvádí tento vývoj celkového počtu zjištěných chyb a nedostatků, které byly zjištěny přezkoumávajícími orgány v rámci celého procesu přezkoumání. Rozdíl v údajích těchto dvou tabulek představuje počet chyb, které byly napraveny v průběhu přezkoumání. Ze zjištěných 4 063 chyb uvedených

do závěru zpráv za rok 2022 bylo 1 783 chyb „B“ a 2 280 chyb „C“, zatímco v roce 2021 bylo zjištěno celkem 2 786 chyb, z toho chyb „B“ 1 465 a chyb „C“ 1 321.

Na výsledky přezkoumání za rok 2022 mělo částečně vliv i vydání Standardu pro výkon přezkoumání hospodaření ÚC (dále také „Standard“) v roce 2021 a metodické působení v rámci KVPP, důsledkem čehož je realizováno sjednocování kategorizace chyb napříč celou ČR. Za kladný lze označit trend, kdy klesá počet opakovaně chybuujících ÚC.

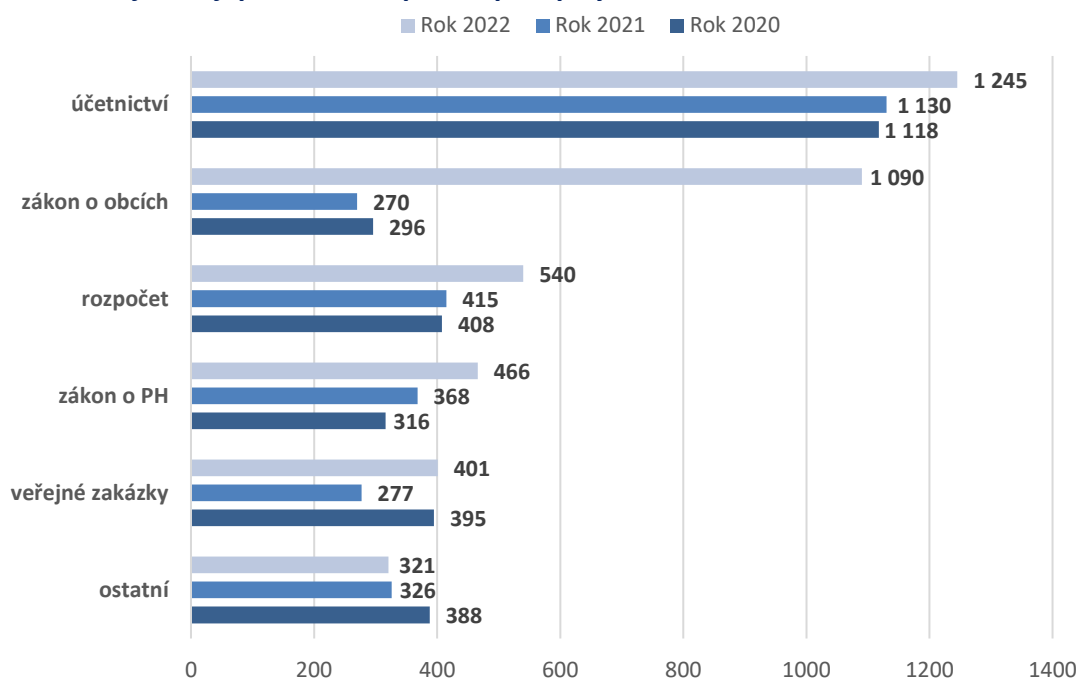
Tabulka 6 - Přehled počtu ÚC s opakovaným výskytem chyb a nedostatků

Typ ÚC	Za přezkoumávaný rok								
	2020			2021			2022		
	Počet ÚC	Celkem chyb	ÚC %	Počet ÚC	Celkem chyb	ÚC %	Počet ÚC	Celkem chyb	ÚC %
DSO	65	142	4,8	21	45	3,4	12	32	3,0
MČ HMP	32	122	2,4	19	63	3,0	14	45	3,5
Obec	1 247	2 657	92,8	583	1 562	93,6	377	1 310	93,5
Celkem	1 344	2 921	100	623	1 670	100	403	1 387	100

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

Z přehledu vyplývá, že z 1 344 ÚC, u nichž byl v roce 2020 závěr zprávy o výsledku PH „s chybou“, jich v roce 2021 chybovalo 623 a za rok 2022 to bylo již pouze 403 ÚC.

Graf 5 - Nejčteněji porušované právní předpisy v letech 2020 až 2022

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP (blíže přílohy č. 4a a č. 4b)

Poznámka: účetnictví – zákon č. 563/1991 Sb., vyhláška č. 410/2009 Sb., České účetní standardy č. 701-710, vyhláška č. 270/2010 Sb.; rozpočet – zákon č. 250/2000 Sb., vyhláška č. 323/2002 Sb.¹⁴; veřejné zakázky – zákon č. 134/2016 Sb.

¹⁴ Od 1. 1. 2022 upravuje rozpočtovou skladbu pro rok 2022 vyhláška č. 412/2021 Sb.

Za rok 2022 zjistily KÚ a MHMP nejvíce chyb a nedostatků v oblastech dle následujícího přehledu (v závorce je uveden počet chyb a nedostatků):

Účetnictví:

- zásady účtování (250), z toho zejména:
 - územní celek neúčtoval k okamžiku uskutečnění účetního případu (107);
 - územní celek nedodržoval stanovené postupy při vedení účetnictví (56);
 - územní celek nedodržel postup účtování o majetku (25);
- inventarizace (423), z toho zejména:
 - územní celek inventarizací neověřil, zda skutečný stav odpovídá stavu v účetnictví (164);
 - skutečný stav nebyl při dokladové inventuře ověřen podle inventarizačních evidencí (77);
 - skutečné stavy majetku a závazků územního celku nebyly zjištěny (76);
 - inventurní soupisy, dodatečné inventurní soupisy, zjednodušené inventurní soupisy nebo jejich přílohy neobsahovaly požadované údaje nebo nebyly vyhotoveny ve stanoveném rozsahu (39);
 - skutečné stavy majetku a závazků nebyly zaznamenány v inventurních soupisech (32);
 - inventarizační rozdíly nebyly vyúčtovány do účetního období, za které se inventarizací ověřuje stav majetku a závazků (32);
- účetní závěrka (191), v tom:
 - územní celek nedodržel obsahové vymezení položky rozvahy (92);
 - územní celek nedodržel obsahové vymezení informací v příloze (51);
 - územní celek nedodržel obsahové vymezení položek výkazu zisku a ztráty (31);
 - účetní závěrka nebyla schválena do šesti měsíců ode dne, ke kterému byla sestavena (17);
- transfery (104), z toho zejména:
 - územní celek jako příjemce transferu nedodržel postupy účtování transferů s povinnostmi vypořádání (56);
 - územní celek jako poskytovatel transferu nedodržel postupy účtování transferů s povinnostmi vypořádání (25);
 - územní celek nedodržel obecné postupy účtování o transferech (13);
- opravné položky (30), z toho ve znění „územní celek nedodržel postup tvorby opravných položek k pohledávkám“ (17).

Rozpočet:

- závěrečný účet (121), z toho zejména:
 - návrh závěrečného účtu nebo schválený závěrečný účet nebyl zveřejněn v souladu se zákonem (70);
 - závěrečný účet neobsahoval stanovené náležitosti (27);
 - projednání závěrečného účtu nebylo uzavřeno vyjádřením v souladu se zákonem (20);
- rozpočtová opatření (133), z toho zejména:
 - nebyla splněna povinnost uskutečnit rozpočtové opatření (41);

- rozpočtové opatření, s výjimkou zákonem vymezených opatření, nebylo provedeno před provedením rozpočtově nezajištěného výdaje (41);
- schválené rozpočtové opatření nebylo zveřejněno v souladu se zákonem (40);
- rozpočtová skladba (44), z toho chyba „územní celek nedodržel třídění podle rozpočtové skladby“ (43).

Činnost obce:

- odměňování členů zastupitelstva a odchodné (617), z toho nejčtenější:
 - členovi zastupitelstva byla měsíční odměna poskytnuta v rozporu se zákonem (372);
 - členovi zastupitelstva obce, jemuž zanikl mandát člena zastupitelstva, bylo odchodné poskytnuto v nesprávné výši nebo mu nebylo poskytnuto (93);
 - odměna neuvolněnému členovi zastupitelstva byla poskytnuta přede dnem přijetí usnesení zastupitelstva, kterým odměnu stanovilo (29);
 - neuvolněnému členu zastupitelstva, který vykonával funkci starosty, byla zastupitelstvem stanovena nebo poskytnuta odměna v rozporu se zákonem (27);
 - členovi zastupitelstva obce, který nadále vykonává pravomoci starosty nebo místostarosty podle § 107, nebyla vyplacena dosavadní odměna do zvolení nového starosty nebo místostarosty (26);
 - v případě souběhu výkonu více funkcí u neuvolněného člena zastupitelstva obce byla odměna poskytnuta v nesprávné výši nebo nebyla poskytnuta (25);
 - usnesení o výši odměn neuvolněných členů zastupitelstva obce nebylo v souladu se zákonem (16);
 - poskytnutí mimořádné odměny členovi zastupitelstva nebylo provedeno v souladu se zákonem (13);
- zastupitelstvo obce (225), z toho nejčtenější:
 - zastupitelstvo nerozhodlo o úkonu spadajícím do jeho vyhrazené pravomoci, např. nevydalo obecně závaznou vyhlášku na výběr místního poplatku za komunální odpad, při rozhodování o nakládání s majetkem, při schvalování změn rozpočtu (73);
 - zastupitelstvo nevyslovalo souhlas se vznikem pracovněprávního vztahu mezi obcí a členem zastupitelstva (43);
 - účetní závěrka sestavená k rozvahovému dni zastupitelstvem nebyla schválena (14);
 - zastupitelstvo nerozhodlo o peněžitých plněních poskytovaných fyzickým osobám, které nejsou členy zastupitelstva obce, za výkon funkce členů výborů, komisí a zvláštních orgánů obce (14);
 - zastupitelstvo obce se nesešlo nejméně jedenkrát za 3 měsíce (12);
 - zastupitelstvo obce nerozhodlo o poskytování věcných a peněžitých darů nad 20 000 Kč fyzické nebo právnické osobě v jednom kalendářním roce (12);
- zveřejňování záměrů (49), z toho ve znění „*záměr obce prodat, směniti, darovat, pronajmout, propachtovat nebo vypůjčiti hmotnou nemovitou věc nebo právo stavby nebyl zveřejněn na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů před rozhodnutím v příslušném orgánu obce*“ (43);
- činnost obecního úřadu v oblasti samostatné působnosti (43) – obecní úřad neplnil úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce.

Zadávání veřejných zakázek:

- zadavatel neuveřejnil na profilu zadavatele smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku včetně všech jejích změn a dodatků v souladu se zákonem (299);
- zadavatel neuveřejnil na profilu zadavatele výši skutečně uhrazené ceny za plnění smlouvy v souladu se zákonem (71);
- zadavatel neuveřejnil na profilu zadavatele rámcovou dohodu do 15 dnů od jejího uzavření (11).

Jednou z hlavních příčin všech nedostatků je nezajištění řádného fungování vnitřního řídicího a kontrolního systému, o čemž mimo jiné svědčí i počet neodstraněných chyb a nedostatků zjištěných při přezkoumání (323).

Nejčastější porušení vybraných právních předpisů, uvedené v závěru zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření obcí, DSO a MČ HMP za období 2020 – 2022, je uvedeno v příloze č. 4a. Z přehledu je zřejmé, že za rok 2022 byly nejčastěji porušovány stejné právní předpisy jako v letech 2020 a 2021. Jedná se o obecně závazné předpisy v oblasti účetnictví, rozpočtových pravidel, zadávání veřejných zakázek, zákona o obcích, a také o neodstraněné nedostatky zjištěné při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející období.

Počty územních celků přezkoumaných krajskými úřady a Magistrátem hl. m. Prahy a počty zjištěných chyb a nedostatků, uvedených v závěru zpráv o výsledku PH za rok 2022, v členění podle krajů, závažnosti a druhů ÚC jsou uvedeny v příloze č. 6a.

V příloze č. 7a jsou uvedeny nejčastější konkrétní chyby a nedostatky zjištěné krajskými úřady a Magistrátem hl. m. Prahy, uvedené v závěru zpráv o výsledcích přezkoumání hospodaření. Ačkoliv došlo meziročně ke snížení počtu zjištěných nedostatků, dvě nejčastější konkrétní chyby v roce 2022 jsou shodné jako v roce 2021:

- nedostatky zjištěné při dílčím přezkoumání nebo při přezkoumání za předcházející roky nebyly odstraněny;
- zadavatel neuveřejnil na profilu zadavatele smlouvu uzavřenou na veřejnou zakázku včetně všech jejích změn a dodatků v souladu se zákonem.

V následující tabulce je uveden přehled o počtu chyb uvedených ve zprávách o výsledku PH podle jednotlivých krajů, seřazený dle počtu zjištěných nedostatků. Územních celků, u nichž nebyly zjištěny chyby a nedostatky, je v úhrnu 4 315, což je 72 % z ÚC, které přezkoumaly KÚ a MHMP. Počet chyb se pohybuje v rozmezí od jedné chyby (782 zpráv o výsledku PH) až do 21 chyb uvedených v jedné zprávě o výsledku PH.

Tabulka 7 - Přehled počtu zpráv o výsledku PH dle počtu chyb

Kraj a HMP	Počty chyb uvedených do závěru zprávy																					Počet zpráv za jednotlivé kraje a HMP
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	17	18	19	21		
Hl. m. Praha	23	7	6	8	5	1				1		1										52
Jihočeský	303	119	65	42	26	5	6	8	3	3	2							1			1	584
Jihomoravský	440	78	32	19	11	7	3	3	2		4	1	1		1							602
Karlovarský	58	33	15	12	4	6	2	5	1	1		1										138

Kraj a HMP	Počty chyb uvedených do závěru zprávy																					Počet zpráv za jednotlivé kraje a HMP
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	16	17	18	19	21		
Kraj Vysočina	346	128	83	53	28	28	8	7		5	3		1								690	
Královéhradecký	363	42	12	3	3	1	1														425	
Liberecký	153	34	17	5	1	2	1	1			1										215	
Moravskoslezský	204	39	9	7	4	6	3	1	2	2		1							1	1	280	
Olomoucký	374	27	13	1	2	1		1		1											420	
Pardubický	435	39	5	7	3	3						1		1		1					495	
Plzeňský	389	19	17	5	4	1	1	1		1			1								439	
Středočeský	783	139	71	32	15	13	8	3	2	1		1	2						1		1071	
Ústecký	217	33	14	5	4	1								1							275	
Zlínský	227	45	17	11	5		1		1		1	1	1			1					311	
Celkem zpráv	4315	782	376	210	115	75	34	30	11	15	11	7	6	2	1	2	1	2	1	1	2	5997

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

V rámci přezkoumávání hospodaření upozornily KÚ a MHMP podle ustanovení § 10 odst. 4 písm. a) zákona o přezkoumávání na případná rizika, která lze dovodit ze zjištění a která mohou mít negativní dopad na hospodaření ÚC v budoucnu. Rizika byla uvedena ve zprávách o výsledku PH.

Byla identifikována zejména rizika:

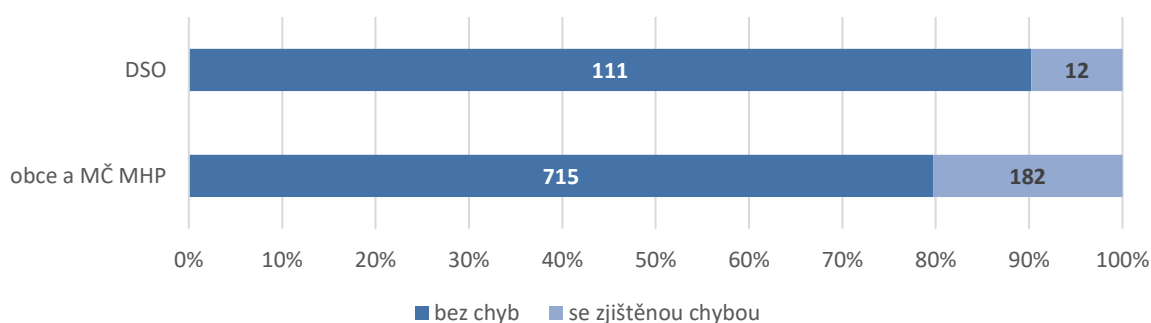
- uložení sankcí v důsledku porušení právních předpisů (zejm. zákona o územních rozpočtech, daňových zákonů, zákona o přezkoumávání, zákona o zadávání VZ);
- neplatnosti právního úkonu v důsledku jeho neschválení oprávněnými orgány obce nebo v důsledku jeho nezveřejnění;
- přijetí nesprávného rozhodnutí o nakládání s majetkem a finančními prostředky příslušným orgánem ÚC v důsledku zkreslených údajů v účetnictví včetně nesprávně provedené inventarizace nebo v důsledku nezajištění řádného nastavení a fungování vnitřního řídicího a kontrolního systému.

Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření je zpracovávána na základě výsledků jednorázových přezkoumání hospodaření nebo na základě zápisů z dílčích přezkoumání hospodaření (§ 10 odst. 1 zákona o přezkoumávání). Závěr zprávy o výsledku PH musí obsahovat vyjádření, zda při přezkoumání *nebyly zjištěny chyby a nedostatky* nebo byly *zjištěny chyby a nedostatky nemající závažnost uvedenou pod písmenem c) nebo nedostatky uvedené v písmenu c)*, tedy především veškeré nedostatky spočívající v porušení právních předpisů. Z toho vyplývá, že závěr zprávy o výsledku PH má obsahovat i klasifikaci nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání hospodaření, byť by byly v průběhu dílčích přezkoumání označené za „odstraněné“ či „napravené“, jak požaduje zákon o přezkoumávání (konkrétně § 10 odst. 3). Dle závěrů zpráv o výsledcích PH téměř u 65 % všech přezkoumaných územních celků nebyly vůbec zjištěny chyby a nedostatky (tj. závěr typu „A“). U dalších 6,6 % územních celků byly zjištěny chyby, které byly v průběhu PH odstraněny či napraveny, přičemž nebyly uvedeny v závěru zprávy o výsledku PH [bližší uvádí příloha č. 8 – Podíl ÚC u nichž nebyly zjištěny chyby/nedostatky a v tom podíl ÚC, u nichž zjištěné chyby/nedostatky byly v průběhu PH napraveny a následně bylo v závěru zprávy o výsledku PH uvedeno vyjádření ve smyslu § 10 odst. 3 písm. a)].

2.3 VÝSLEDKY PŘEZKOUMÁNÍ HOSPODAŘENÍ ÚZEMNÍCH CELKŮ VYKONANÝCH AUDITORY

Auditoři přezkoumali hospodaření za rok 2022 u 892 obcí, 123 DSO a 5 MČ HMP. Auditor také přezkoumal hospodaření hl. m. Prahy, výsledky jsou uvedeny v části 2.2 této Zprávy.

Graf 6 - Výsledky přezkoumání obcí, MČ HMP a DSO za rok 2022 provedených auditory (bez HMP)

Zdroj: vlastní zpracování z údajů v IS MPP

Podíl obcí a MČ HMP, u nichž byly auditory zjištěny chyby, činí cca 20 %; u DSO tento podíl činí 10 %. Z informací poskytnutých Magistrátem HMP a sedmi KÚ vyplývá, že auditoři uváděli ve zprávách o výsledku přezkoumání hospodaření jako nejčastější chyby a nedostatky v předmětech:

- účetnictví vedené územním celkem (neúplnost, nesprávnost nebo neprůkaznost vedení účetnictví, chyby v oblasti inventarizace, účtování o transferech, nedodržení postupů účtování);
- plnění příjmů a výdajů rozpočtu včetně peněžních operací, týkajících se rozpočtových prostředků (třídění podle rozpočtové skladby, porušení rozpočtové kázně);
- zadávání veřejných zakázek;
- stav pohledávek a závazků a nakládání s nimi (nahodnocení stavu majetku);
- nakládání a hospodaření s majetkem ve vlastnictví územního celku.

Ve zprávách o výsledku PH jsou uvedena i rizika. U konkrétních zpráv o výsledku PH se nicméně jedná o rizika, která nebyla dovozena z identifikovaných chyb a nedostatků (např. riziko právní z restitučních nároků a pasívních soudních sporů, riziko obchodních ztrát z právních sporů, riziko plynoucí z nesplnění povinností územního celku dle § 13 zákona o přezkoumávání, riziko vyplývající z vedeného trestního řízení, riziko vyplývající z insolvenčního řízení Sberbank CZ, a.s. v likvidaci, riziko z dalších napáchaných škod zaměstnancem ve funkci účetní, riziko z neaktuálních směrnic, riziko střetu zájmů, riziko v souvislosti s dotací, rizika související s pořízením majetku a s vykazáním a účtováním technického zhodnocení, riziko vysoké zadluženosti).

V příloze č. 9 této Zprávy je uvedeno grafické porovnání výsledků přezkoumání hospodaření provedeného za rok 2022 KÚ, MHMP a auditory.

III. DOHLED STÁTU NAD PŘEZKOUMÁNÍM HOSPODAŘENÍ

Ministerstvo financí je podle § 4 odst. 1 zákona č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky, ústředním orgánem státní správy pro přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků, a vykonává dohled státu nad přezkoumáváním hospodaření.

3.1 DOZOR NAD PŘEZKOUMÁNÍM HOSPODAŘENÍ

Ministerstvo financí provádí v souladu s ustanovením § 20 odst. 1 zákona o přezkoumávání dozor nad přezkoumáním hospodaření, které vykonali na základě zadání příslušných ÚC (obce, DSO, HMP a MČ HMP) auditori nebo auditorské společnosti. V rámci dozoru vykonává MF kontrolu, zda auditor se při přezkoumání řídil ustanovením § 2 (předmět přezkoumání), § 3 (hlediska přezkoumání) a § 10 (zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření a její náležitosti) tak, jak to vyžaduje ustanovení § 12 zákona o přezkoumávání.

Písemnou zprávu o výsledcích dozorů nad přezkoumáním vykonanými auditory předává Ministerstvo financí podle ustanovení § 20 odst. 2 zákona o přezkoumávání Komoře auditorů České republiky (dále také „KA ČR“) k dalšímu postupu podle zákona upravujícího auditorskou činnost.

Ministerstvo financí realizovalo ve druhém pololetí roku 2022 a v prvním pololetí roku 2023 celkem 125 dozorů nad přezkoumáním hospodaření vybraných územních celků za rok 2021. Přezkoumání u vybraných územních celků vykonalo 60 auditorů (17 auditorů jako fyzických osob a 43 auditorských společností).

Při provedených dozorech bylo identifikováno celkem 608 pochybení, která spočívala zejména:

- v neidentifikování zřejmých chyb a nedostatků v hospodaření územního celku, které vyplývaly z podkladů uvedených auditorem v seznamu prověřené dokumentace (47);
- v absenci zákonných náležitostí zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření (272);
- v absenci zákonných náležitostí smlouvy o poskytnutí auditorské činnosti k provedení přezkoumání hospodaření (3);
- v nesprávnostech, které vznikly nedodržením auditorského standardu Komory auditorů České republiky č. 52, nebo pochybením administrativní povahy (286).

Při dozorech byly zjištěny auditorem neidentifikované chyby a nedostatky, které vyplývaly z prověřených dokumentů, ale auditor je neuvedl do zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření za rok 2021, a to:

- územní celek provedl rozpočtově nezajištěné výdaje;
- v příloze k účetní závěrce územní celek nevyplnil povinné údaje podle zákona o účetnictví;
- dlouhodobý majetek byl územním celkem vykazován v záporné výši;
- územní celek neprovedl inventuru některých rozvahových a podrozvahových účtů, které podléhaly inventarizaci;

- zůstatky některého majetku, pohledávek a závazků v účetnictví nesouhlasily se zůstatky zjištěnými inventurou;
- na profilu zadavatele byla smlouva o dílo zveřejněna po uplynutí zákonné lhůty;
- územní celek nesprávně nebo pozdě zveřejnil smlouvu v registru smluv.

Absence povinných náležitostí zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření byla zjištěna v následujících případech:

- zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření nedostala požadavku na obsahové náležitosti podle § 12 zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), např. neobsahovala podklady, z nichž vycházejí kontrolní zjištění, chyběl kontrolní úkon k zahájení přezkoumání a poslední kontrolní úkon, nebo datum vyhotovení;
- auditor ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření nepopsal všechny zjištěné chyby a nedostatky;
- popis zjištěných chyb a nedostatků ve zprávě neobsahoval nebo obsahoval pouze částečně uvedení povinností, stanovených zvláštními právními předpisy, nebo jiných hledisek přezkoumání, které nebyly dodrženy;
- auditor ve zprávě o výsledku přezkoumání hospodaření neuvedl označení všech dokladů a jiných materiálů využitých při přezkoumání nebo tyto doklady označil obecně a nekonkrétně;
- formulace vyjádření ohledně chyb a nedostatků závěru zprávy o výsledku přezkoumání hospodaření neodpovídala zákonu č. 420/2004 Sb. ani auditorskému standardu Komory auditorů České republiky č. 52;
- výpočet podílu pohledávek a závazků na rozpočtu územního celku jako součást závěru zprávy byl chybný;
- výrok o dluhu zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření v závěru neobsahovala nebo výrok nebyl správný.

Dále bylo zjištěno, že smlouvy o poskytnutí auditorské činnosti neobsahovaly lhůtu pro předání zprávy o výsledku přezkoumání tak, jak to vyžaduje ustanovení § 4 odst. 7 zákona o přezkoumávání.

Obdobná zjištění byla identifikována i při dozorech vykonaných ve druhém pololetí 2021 a v prvním pololetí 2022. Celkem bylo vykonáno 120 dozorů nad přezkoumáním hospodaření vybraných územních celků za rok 2020. Přezkoumání u vybraných územních celků vykonalo 63 auditorů. Při provedených dozorech bylo identifikováno celkem 547 pochybení.

3.2 KONTROLA VÝKONU PŘENESENÉ PŮSOBNOSTI

Ministerstvo financí provádí na základě příslušných ustanovení zákona o krajích a hlavním městě Praze kontrolu výkonu přezkoumání hospodaření vykonaných krajskými úřady a Magistrátem hl. m. Prahy. Přezkoumání hospodaření ÚC vykonávají Krajské úřady a Magistrát hl. m. Prahy v rámci přenesené působnosti. KVPP se vykonává v termínech stanovených v plánu těchto kontrol zpracovaného Ministerstvem vnitra na tříleté období.

Při KVPP se posuzuje nastavení a fungování systému přezkoumání hospodaření včetně ověření věcných postupů kontrolorů KÚ a MHMP v rámci přezkoumání hospodaření.

Informace o výsledcích KVPP za rok 2022 je součástí „Hodnotící zprávy k výsledkům kontrol výkonu přenesené a samostatné působnosti svěřené orgánům obcí, krajů a hlavního města Prahy za léta 2020 až 2022“¹⁵, kterou zpracovalo Ministerstvo vnitra ČR na základě usnesení vlády ČR č. 689 ze dne 11. 9. 2013.

Ministerstvo financí vykonalo v roce 2022 KVPP u následujících krajských úřadů: Krajský úřad Pardubického kraje, Moravskoslezského kraje, Zlínského kraje, kraje Vysočina a u Magistrátu hlavního města Prahy.

Za Ministerstvo financí je v Hodnotící zprávě uvedeno, že při KVPP na úseku přezkoumávání hospodaření byly zjišťovány zejména následující nedostatky:

- a) nedostatky, které měly vliv na úplnost posouzení a vyhodnocení chyby, respektive nedostatku po věcné stránce:
 1. ve zprávách o výsledku přezkoumání hospodaření neuvedly KÚ konkrétní povinnost stanovenou příslušnými právními a vnitřními předpisy, která byla územním celkem porušena, případně neuvedly podklady, ze kterých kontrolní zjištění vycházelo,
 2. nesprávně posouzený zjištěný stav v tom, že bylo konstatováno porušení právního předpisu, ačkoliv k tomuto porušení nedošlo,
 3. KÚ nevyhodnotily u zjištěného nedostatku porušení dalších souvisejících obecně závazných právních předpisů,

- b) nedostatky procesního charakteru:
 1. nesprávný postup při určení, případně neurčení kontrolora pověřeného řízením přezkoumání (vedoucího kontrolní skupiny),
 2. KÚ nevyhodnotily v závěru některých zpráv o výsledku přezkoumání hospodaření v souladu s § 10 odst. 3 písm. b) a c) zákona o přezkoumávání hospodaření některé zjištěné chyby a nedostatky, včetně chyb a nedostatků zjištěných při dílčím přezkoumání hospodaření, které byly označeny za „napravené“; stejně tak KÚ nevyhodnotily v závěru zpráv chyby a nedostatky, které ve zprávách uvedly v tzv. upozorněních, drobných pochybeních apod.,
 3. porušení zvláštního právního předpisu KÚ nevyhodnotily v souladu s § 10 odst. 3 písm. c) bodem 4. zákona o přezkoumávání hospodaření.

¹⁵ Zveřejněna na stránkách MV ČR: [Dokumenty ODK - Ministerstvo vnitra České republiky \(mvcr.cz\)](https://www.mvcr.cz/dokumenty-odk).

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 - Přehled subjektů příslušných k realizaci přezkoumání.....	6
Tabulka 2 - Přehled počtu přezkoumaných ÚC v rozdělení dle přezkoumávajícího subjektu	7
Tabulka 3 - Vybrané údaje o hospodaření územních rozpočtů.....	16
Tabulka 4 - Výdaje DSO v odvětvovém členění.....	16
Tabulka 5 - Chyby a nedostatky zjištěné z úrovně MF v hospodaření krajů	17
Tabulka 6 - Přehled počtu ÚC s opakovaným výskytem chyb a nedostatků.....	24
Tabulka 7 - Přehled počtu zpráv o výsledku PH dle počtu chyb.....	27

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 - Vynaložené peněžní prostředky obcemi (bez HMP a MČ HMP) a DSO v roce 2022 v členění dle subjektu vykonávajícího PH	8
Graf 2 - Dílčí přezkoumání za rok 2022 dle typu ÚC.....	10
Graf 3 - Výdaje obcí, krajů a HMP v odvětvovém členění	16
Graf 4 - Počet chyb v rozdělení dle závažnosti uvedených ve zprávách o výsledku PH u jednotlivých typů ÚC	23
Graf 5 - Nejčteněji porušované právní předpisy v letech 2020 až 2022	24
Graf 6 - Výsledky přezkoumání obcí, MČ HMP a DSO za rok 2022 provedených auditory (bez HMP).....	29

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1 - Proces přezkoumávání hospodaření.....	9
---	---

SEZNAM PŘÍLOH

- Příloha č. 1** Základní legislativní rámec pro výkon přezkoumání hospodaření
- Příloha č. 2** Počet obcí včetně MČ HMP v členění podle počtu obyvatel, které za rok 2022 byly přezkoumány přezkoumávajícími orgány a auditory
- Příloha č. 3** Počet osob pověřených výkonem přezkoumání, přizvaných osob a počet přezkoumaných ÚC krajskými úřady
- Příloha č. 4a** Porušení vybraných právních předpisů obcemi, DSO a MČ HMP uvedené KÚ a MHMP v závěru zpráv o výsledcích přezkoumání hospodaření za období 2020 až 2022
- Příloha č. 4b** Porušení vybraných právních předpisů obcemi, DSO a MČ HMP zjištěné KÚ a MHMP v rámci přezkoumání hospodaření za období 2020 až 2022
- Příloha č. 5a** Vývoj celkového počtu chybujičích ÚC a počtu chyb uvedených v závěru zpráv o výsledcích PH krajskými úřady a Magistrátem HMP podle druhu ÚC za léta 2020 až 2022 podle závažnosti, vč. procentního vyjádření
- Příloha č. 5b** Vývoj celkového počtu chybujičích ÚC a počtu chyb u nich zjištěných krajskými úřady a Magistrátem HMP podle druhu ÚC za léta 2020 až 2022 podle závažnosti, vč. procentního vyjádření
- Příloha č. 6a** Počty ÚC přezkoumaných KÚ a MHMP vč. počtu zjištěných chyb a nedostatků uvedených v závěru zpráv o výsledcích PH za rok 2022, v členění podle krajů, závažnosti a druhů ÚC
- Příloha č. 6b** Počty ÚC přezkoumaných KÚ a MHMP vč. počtu zjištěných chyb a nedostatků za rok 2022 v členění podle krajů, závažnosti a druhů ÚC
- Příloha č. 7a** Nejčtenější konkrétní chyby a nedostatky zjištěné KÚ a MHMP uvedené v závěru zpráv o výsledcích PH ÚC za rok 2022
- Příloha č. 7b** Nejčtenější konkrétní chyby a nedostatky zjištěné KÚ a MHMP za rok 2022
- Příloha č. 8** Podíl ÚC u nichž nebyly zjištěny chyby/nedostatky a v tom podíl ÚC, u nichž zjištěné chyby/nedostatky byly v průběhu PH napraveny a následně bylo v závěru zprávy o výsledku PH uvedeno vyjádření ve smyslu § 10 odst. 3 písm. a)
- Příloha č. 9** Porovnání výsledků přezkoumání hospodaření provedeného za rok 2022 KÚ, MHMP a auditory
- A) Výsledky přezkoumání hospodaření obcí, MČ HMP a DSO vykonaného přezkoumávajícími orgány (KÚ a MHMP) podle závěrů zpráv o výsledcích PH
B) Výsledky přezkoumání hospodaření obcí, MČ HMP a DSO vykonaného přezkoumávajícími orgány (KÚ a MHMP) podle zjištěných chyb a nedostatků

C) Výsledky přezkoumání hospodaření obcí, MČ HMP, HMP a DSO
vykonaného auditory

Příloha č. 10

Vynaložené peněžní prostředky v roce 2022 (obce a DSO)

A) Vynaložené peněžní prostředky obcemi (bez HMP) v roce 2022 v členění
dle subjektu vykonávajícího přezkoumání hospodaření a kraje

B) Vynaložené peněžní prostředky DSO v roce 2022 v členění dle subjektu
vykonávajícího přezkoumání hospodaření a kraje

Ministerstvo financí ČR

Sekce Finanční řízení a audit

Odbor Kontrola

2023